

КМІТ Юрій (псевд. і крипт.: Задуманий, Ю., К., Ю. К.; 24. 04. 1872, с. Кобло Старе, нині Кобло Старосамбір. р-ну Львів. обл. — 25. 06. 1943, с. Татаринів Городоцького р-ну Львів. обл.) — письменник, етнограф, літературознавець. Закін. Львів. духовну семінарію (1899). Був священиком у гір. селах Бойківщини. Автор зб. оповідань «Життя» (Л., 1903), «В затінку й на сонці» (Коломия, 1906), «З гір» (Л., 1907); п'єс «Подружжя» (1903), «Тремтіння душі» (1922; обидві — Львів), в яких показав життя селян. бідноти, дрібної галиц. інтелігенції та лицемірство панства. Співпрацював із ж. «ЛНВ», де опублікував літ.-крит. та істор.-літ. розвідки «В столітні роковини видання "Енеїди" Котляревського» (1898, т. 4, кн. 10), «Карпенко-Карий (Іван Тобілевич)» (1900, т. 11, кн. 7), «Фрідріх Ніцше» (1901, т. 15, кн. 9), етногр. праці «Бойківське весілля в Гвіздці (Турчанського пов.)» (1908, т. 10), «Похоронні звичаї і вірування бойків» (1914, т. 122), у яких використав фольклорні та етногр. джерела (нар. медицина, обрядодійства, замовляння). Досліджував архівні документи Львів. духов. семінарії, сільс. церков і нар. шкіл. Написав низку праць бойків. діалектом, де зобразив життя, побут, звичаї та обряди бойків; просвітн. працю молодих інтелігентів, які пропагували нац. свідомість, підносили культур. рівень укр. насел.

Галичини («1848 рік і Львівська руська духовна семінарія», 1901, «З сільських відносин у Галичині в середині XIX віка», 1903; обидві — Львів). Співавтор зб. «Матеріали до культурної історії Галицької Руси XVIII-XIX віку» (1902), «Матеріали до історії галицько-руського шкільництва XVIII і XIX вв.» (1909; обидва — Львів). 1918-19 — шкіл. інспектор Рудків. повіт. комісаріату ЗУНР, капелан УСС. Один з авторів «Літопису Бойківщини» (Самбір, 1933-39), а також «Словника бойківського говору» (1934, ч. 3; 1935, ч. 5-6; 1936, ч. 7-8; 1937, ч. 9; 1938, ч. 10; 1939, ч. 11). Деякі твори К. увійшли до зб. «Образки з життя» (Л., 1989) та «Українська новелістика кінця XIX — поч. XX ст.» (К., 1989). Переклав окремі твори Г. Ібсена (драма «Ворог народа», Л., 1899), К. Міксата та ін. 1991 у с. Кобло відкрито історико-краєзн. музей, в основу якого покладено матеріали про життя і творчість К. 1993 йому встановлено пам'ятник.

Рекомендована література

1. Паламар І. Отець Юрій Кміт. Л., 1995;
2. Лехман Т. Отець Юрій Кміт – літописець Бойківщини // КіЖ. 1998, 9 груд.

Р. Ф. Кирчів

Бібліографічний опис:

Кміт Юрій / Р. Ф. Кирчів // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2013. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-8669>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).